

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

20.06.2025/nr **250605**

Sotsiaalministri määrus „Nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele“

Täname võimaluse eest avaldada arvamust Sotsiaalministri määruse „Nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele“ eelnõu kohta. Eelduslikult oli Eesti Turvaettevõtete Liidu (ETEL) poole pöördumine seotud asjaoluga, et oleme pikaajaline kutse andja vetelpäästja kutsetele ning tegutsenud aktiivselt turvalise elukeskkonnaga seotud teenuste kvaliteedi hoidmise ja parandamisega. Esimene tähtajaline vetelpäästja kutsetunnistus väljastati 2012 aastal ning alates 2017 aastast on vetelpäästja tähtajatuid kutseid antud kokku 227 kutse taotlejale. Täna on võimalik kutse taotlemine kahel tasemel - vetelpäästja, tase 3 ja vanemvetelpäästja, tase 4 ning kahel spetsialiseerumisel – siseujula/veekeskuse ja/või avavee vetelpäästja.

Pöörame Teie tähelepanu, et määruse seletuskirja sisukokkuvõttes on toodud eelnõu ühe eesmärgina „suurendada kasutajate ohutust“ aga määrus jätab täies mahus sisustamata kuidas selle eesmärgi täitmine tagatakse. Juba järgmises seletuskirja selgitavas lõigus lisatakse, et samal ajal „jääb teenuse osutajale suurem vastutus ja vabadus valida sobivad lahendused ohutu keskkonna tagamiseks“. Ühtegi täpsustust valikuvabaduse ulatuse või tehtud valiku taasesitavalt fikseerimiseks määrus aga ei sätesta. Samal ajal reguleeritakse määrusega ujula külastajate elu ja tervise kaitsmist puudutavat töökorraldust, mis vetelpääste kutsevaldkonna seisukohast on täpsustatud just kutseseaduse alusel koostatud kutsestandardites.

Määruse § 2 lõige 2 sätestab, et uppumiste ja vigastuste ennetamiseks olema tagatud teenusekasutajale abi osutamine, vetelpääste võimekus vastavalt basseini eripärale ja esmaabi kättesaadavus. Kõigepealt rõhutab määruse eelnõu praegune sõnastus, et täiendavad nõuded on mõeldud ainult uppumiste ja vigastuste ennetamiseks ja mitte juba toimunud sündmustele reageerimiseks. Vetelpääste võimekus peab aga oma olemuselt tagama lisaks võimaliku õnnetuse ära hoidmisele just asjakohase ja pädeva reageerimisvõimekuse juba juhtunud õnnetusele, mis ohustab inimese elu.

Selgitame, et vetelpäästja kutsestandardis on kõik kolm määruse eelnõu § 2 lõikes 2 toodud nõuet koos päästevõimekusega sisustatud kompetentsides, mille olemasolu kontrollitakse kutsehindamisel:

- töökoha/tööpiirkonna ettevalmistamine;
- teavitus- ja ennetustegevus;
- valvamine;
- veest päästmine;
- esmaabi osutamine;
- ohutuse tagamine ning veest päästmine ujulas ja veekeskuses;
- veest päästmine avavees.

On mõistetav, et kutseliste vetelpäästjate kasutamine eeldab teenuse pakkujatelt panustamist ohutust tagava personali ettevalmistamisele. Hetkel jääb määruse sõnastusest arusaam, et teenuse pakkujatele on jäetud võimalus suhtuda kokkuhoidlikult ja loovalt veest päästmise võimekuse tagamisele inimeste elu ja tervist ohustavas keskkonnas. Samas võimaldaks just see määrus raamistada miinimumnõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele näiteks lähtuvalt külastajate arvust või asjaolust, kas samas keskkonnas on lubatud alkoholi müük ja tarbimine.

Lähtuvalt ülaltoodust esitame ETEL poolsed ettepanekud määruse täiendamiseks:

1. Muuta määruse § 2 lõige 2 sissejuhatavat sõnastust
„Lisaks lõikes 1 sätestatule peab uppumiste ja vigastuste ennetamiseks ning toimunud sündmustele reageerimiseks olema tagatud.“
2. Lisada määruse § 2 lõige 3 sõnastuses
„Valmisolek lõikes 2 sätestatud tegevusteks tuleb fikseerida veeõnnetuse kaardil ja tagada ujulates, basseinides ja veekeskustes, mis on ette nähtud rohkem kui 50 külastaja korraga teenindamiseks, vetelpäästja kutse või samaväärse ettevalmistusega personali olemasolu. Juhul, kui ujula, basseini ja veekeskuse alal on lubatud alkoholsete jookide tarbimine, tuleb tagada ohutus vähemalt kahe vetelpäästja kutsega töötaja poolt.“
3. Lisada määrusele lisa 1 „Miinimumnõuded veeõnnetuse kaardi koostamisele“

Usume, et turvalise elukeskkonna tagamisele ning uppumissurmade vähendamisele omab olulist positiivset mõju Sotsiaalministri määruse „Nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele“ selline sõnastus, mis ka reaalselt kohustab teenusepakkujaid tagama valmisolekut võimalikele õnnetustele reageerimiseks. Hetkel tundub, et määruse eelnõu sõnastusest jäeti teadlikult välja viited veeõnnetuse kaardile ja vetelpäästja võimekusele, eesmärgiga tagada väiksem halduskoormus teenuse osutajatele ning järelevalvet teostavale ametkonnale. Reaalses elus tähendab see aga veelgi suuremat riski veesurmadele ning täiendavat koormust Eesti kohtusüsteemile, kus tuleb iga surmaga lõppenud õnnetusjuhtumi korral hakata eraldi sisustama hinnangut surma põhjustamise vastutusest ujula, basseini ja veekeskuse pidaja poolt.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Andre Lilleleht
 ETEL tegevjuht
 andre.lilleleht@etel.ee